

น้ำหอมและความเสี่ยง

ในการกระทำผิดทางกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการนำเข้า

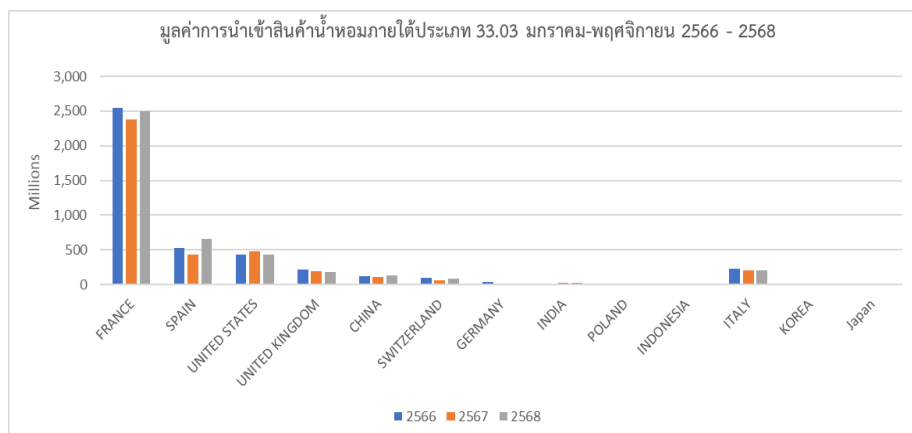

น้ำหอมภายใต้ประเภท 33.03 ของพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนไนซ์ฉบับปี 2022 คลุมถึงน้ำหอมชนิด Perfume ที่มีความเข้มข้นของสารให้กลิ่นหอมสูง ไม่ว่าจะจัดทำในรูปของเหลว ครีม หรือของแข็ง และน้ำหอมชนิด Toilet water ที่มีส่วนผสมของสารให้กลิ่นหอมปริมาณน้อยกว่า และมีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์น้อยกว่าน้ำหอมชนิด Perfume โดยทั่วไปน้ำหอมชนิดนี้จะมีกลิ่นบางเบา และมีความคงทนของกลิ่นน้อยกว่าน้ำหอมชนิดแรก น้ำหอมภายใต้ประเภทนี้จะเป็นชนิดที่ถูกออกแบบเพื่อให้กลิ่นหอมสำหรับมนุษย์ และเป็นสินค้าสำเร็จรูป (Finished goods) ที่จัดจำหน่ายในบรรจุภัณฑ์เพื่อการขายปลีก

น้ำหอมเป็นสินค้าหนึ่งที่ปรากฏในข่าวหลีกเลี่ยงอากรศุลกากร และหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดของกรมศุลกากรบ่อยครั้ง น้ำหอมจึงเป็นสินค้านำเข้าที่มีความเสี่ยงในการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยมีแรงจูงใจในการลักลอบ หลีกเลี่ยงศุลกากร ที่อาจมีเหตุสืบเนื่องจาก 2 ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อการควบคุมทางศุลกากร ดังนี้

1) ปัจจัยทางด้านอากรและสิทธิพิเศษทางการค้า น้ำหอมเป็นของที่มีการเรียกเก็บค่าอากรสูงด้วยน้ำหอมที่เป็นที่นิยมโดยทั่วไปเป็นของที่มีเครื่องหมายทางการค้าที่มีชื่อเสียงและมีมูลค่าทางการตลาด น้ำหอมจึงเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยที่มีมูลค่าของสินค้าสูง และน้ำหอมยังเป็นสินค้าที่มีการเรียกเก็บอากรในอัตราสูงอีกด้วย กล่าวคือ มีอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 อยู่ที่ 50% ของราคาศุลกากร และมีอัตราอากรตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงการคลัง มาตรา 12 อยู่ที่ 30% ของราคาศุลกากร และเมื่อพิจารณาสถิติการนำเข้าน้ำหอมระหว่างปี 2566-2568 ดังแสดงใน **แผนภูมิที่ 1** จะเห็นได้ว่าไทยมีมูลค่าการนำเข้าน้ำหอมโดยเฉลี่ยปีละ 4,160,842,740 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการนำเข้าสูงสุดแบ่งตามประเทศต้นทางในช่วงเวลาดังกล่าวใน 6 อันดับแรก ดังนี้ ฝรั่งเศส สเปน สหรัฐอเมริกา อิตาลี อังกฤษ และจีน ตามลำดับ ซึ่ง 5 อันดับแรกของประเทศต้นทางเป็นประเทศที่ไม่มีสิทธิพิเศษทางการค้ากับไทยภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีแต่อย่างใด ส่งผลให้น้ำหอมที่มีเครื่องหมายทางการค้าที่มีชื่อเสียง เช่น Channel Dior จากฝรั่งเศส Calvin Klein Coach จากสหรัฐอเมริกา Gucci Versace จากอิตาลีซึ่งถูกส่งออกจากประเทศต้นทางเหล่านั้นเป็นของต้องอากรศุลกากรในอัตรา 30% ของราคาศุลกากร การควบคุมทางศุลกากรควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของการสำแดงราคาศุลกากรและประเทศกำเนิดของสินค้า

แผนภูมิที่ 1 มูลค่าการนำเข้า (CIF Value) ของสินค้าน้ำหอม

จีนเป็นเพียงประเทศเดียวจากกลุ่มประเทศข้างต้นที่มีสิทธิพิเศษทางการค้ากับไทยภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ เช่น ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ACFTA) ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ยกตัวอย่างการใช้สิทธิพิเศษทางการค้าสำหรับสินค้าน้ำหอมในประเภทพิกัด 3303.00 ภายใต้ ACFTA น้ำหอมที่มีการจัดทำจนผ่านเกณฑ์ถิ่นกำเนิดตามกฎหมายเฉพาะรายสินค้า กล่าวคือ ผ่านเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าการผลิตในภูมิภาค RVC มากกว่าหรือเท่ากับ 40 หรือจัดทำจนผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก (CTH) จะได้รับสิทธิยกเว้นอากรตามประกาศกระทรวงการคลังเรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ทั้งนี้ ประเทศภาคีสื่อส่งออกภายใต้ ACFTA ทุกประเทศสามารถได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า เว้นแต่กัมพูชาและอินโดนีเซีย หากผู้นำเข้าที่ประสงค์จะใช้สิทธิพิเศษทางการค้า ณ ขณะนำเข้า สำหรับสินค้าน้ำหอมที่มีราคา FOB มากกว่า 200 ดอลลาร์สหรัฐ ผู้นำเข้าจะต้องแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (FORM E) ที่ออกตามระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของ ACFTA ก่อนการนำเข้าออกจากอารักขาของศุลกากร การใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ หรือการใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับน้ำหอมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ถิ่นกำเนิดเพื่อขอรับสิทธิพิเศษทางการค้าภายใต้ ACFTA จะทำให้การนำเข้าสินค้าน้ำหอมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่ประกาศกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้นำเข้ามีภาระค่าอากรเพิ่ม การตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ณ ขณะผ่านพิธีการประกอบกับการตรวจสอบสินค้าทางกายภาพ และการตรวจสอบหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าประกอบกับเอกสารที่เกี่ยวข้องหลังจากผ่านพิธีการแล้วจึงเป็นอีกงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการควบคุมทางศุลกากร

2) ปัจจัยทางด้านกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง น้ำหอมเป็นสินค้าที่ต้องจดทะเบียนนำเข้าภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2558 และเป็นสินค้าที่มีภาษีสรรพสามิตตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 โดยน้ำหอมมีอัตราภาษีสรรพสามิตอยู่ที่ 8% ของราคาตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต นอกจากนี้หากสินค้าน้ำหอมนำเข้าเป็นของที่มีการปลอมแปลงเครื่องหมายทางการค้า ก็จะเข้าข่ายการละเมิดเครื่องหมายทางการค้าภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 อีกด้วย ดังนั้น นอกจากบริบทการตรวจสอบเกี่ยวกับราคาศุลกากร และการใช้สิทธิพิเศษทางการค้าเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรแล้ว การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องข้างต้นก็มีความสำคัญต่อการปกป้องสังคมและการจัดเก็บรายได้ตามกฎหมายอื่นก็มีความสำคัญต่อการควบคุมทางศุลกากรเช่นกัน

บทความทางวิชาการ ณ วันที่ 21 มกราคม 2569

โดย นางสาวณิษฐา ตันตยกุล

นักวิชาการศุลกากรชำนาญการพิเศษ